

організацій, що трансформуються у процесі переходу від командно-адміністративної до ринкової економіки.

Низькі рейтинги України за корпоративною етикою та захистом інтересів міноритарних акціонерів відображають труднощі із захистом прав акціонерів у зв'язку з протиріччям між окремими положеннями господарського та адміністративного кодексів, які дають можливість неоднозначного трактування господарських спорів та отримання відповідних винагород у судовій практиці. Проблемою є корупція у судах, втручання у роботу суддів політиків та державних службовців, непрозорість судових процесів та призначення суддів.

У жорстких умовах глобальної конкуренції у кризовий та після кризовий період найбільший внесок у зростання може забезпечити не тільки і не стільки спроможність країни створювати нові технології, скільки вміння швидко впроваджувати технологічні інновації, як створені у країні, так і залучені завдяки міжнародній інтеграції. Віддача від нових технологій реалізується шляхом їх широкого комерційного впровадження, що вимагає, по-перше, формування дієвих інноваційних систем з розвинутою інфраструктурою та системою стимулів, по-друге, ефективної організації системи науково-технічної інформації, по-третє, існування ринків технологій і відпрацьованої системи трансферу технологій.

Науковий керівник – ст. викладач Артеменко О.О.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЦІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

**Крамаренко К.М., к.е.н., доцент,
Академія ВВ МВС України**

Функціонування будь-якої економічної системи залежить від розвитку інвестиційних процесів. У сучасних умовах інвестиції є найважливішим засобом забезпечення технічного переозброєння, впровадження інноваційних технологій і досягнення високого рівня ефективності виробництва.

Економіка Харківської області є суттєвою складовою економіки України, про що свідчить і той факт, що за обсягами освоєних інвестицій в основний капітал за січень - вересень 2010 р. Харківська область знаходиться на восьмому місці серед регіонів України після

м. Києва, Дніпропетровської, Донецької, Київської, Запорізької, Одеської та Львівської областей [1].

За три квартали 2010 р. у розвиток економіки області підприємствами та організаціями за рахунок усіх джерел фінансування вкладено 5413,2 млн. грн. капітальних інвестицій. Найвагомішу частку з них (91,8 % загального обсягу) становлять інвестиції у матеріальні активи. Інвестиції в основний капітал (у капітальне будівництво та придбання машин, обладнання і транспорту) складають 75,8 % загального обсягу капітальних інвестицій.

У нематеріальні активи вкладено 8,2 % загального обсягу капітальних інвестицій, з яких 71,9 % становили права на комерційні позначення, об'єкти промислової власності, авторські та суміжні права, патенти, ліцензії тощо; 16,0 % становили витрати на придбання (створення) засобів програмного забезпечення та його модернізацію.

Головним джерелом фінансування інвестицій в основний капітал залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких за 9 місяців 2010 р. освоєно 75,9 % капіталовкладень. Частка залучених і запозичених коштів, у тому числі кредитів банків, коштів іноземних інвесторів та інвестиційних фондів, у загальних обсягах капіталовкладень становила 5,1 %. За рахунок коштів державного та місцевих бюджетів освоєно 9,4 % інвестицій в основний капітал.

Найбільшу частку капіталовкладень (42,6 %) було спрямовано у розвиток промислових видів діяльності (темп зростання склав 74,1 %). Це зниження зумовлено скороченням (на 42,8 %) обсягів інвестицій у розвиток підприємств переробної промисловості, які становлять 46,7 % від усіх капіталовкладень у промисловість. У січні - вересні 2010 р. темп освоєння капіталовкладень, спрямованих у діяльність готелів та ресторанів скоротився на 84,1 %; надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльність у сфері культури та спорту – на 62,1 %; торгівлю, ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку – на 59,0 %; фінансову діяльність – на 53,8 %. У соціальній сфері темп освоєння інвестицій в охорону здоров'я та надання соціальної допомоги скоротився на 13,0 %. Капіталовкладення у житлове будівництво за досліджуваний період становили 513,6 млн. грн., що складає 73,4 % до відповідного періоду минулого року.

На 1 січня 2010 р. обсяг прямих іноземних інвестицій в області становив 2054,7 млн. дол., що складає 744,4 дол. США на одну особу населення, а на 1 жовтня 2010 р. даний показник збільшився до 2101,6

млн. дол., що склало 761,4 дол. США на одну особу населення. Темп росту прямих інвестицій за дев'ять місяців дорівнює 101,5 %.

У загальному обсязі прямих іноземних інвестицій по Україні питома вага інвестицій, вкладених в економіку Харківської області, за січень - вересень 2010 р. склала 4,9 %. За обсягами цих інвестицій область посідає третє місце (її передують м. Київ та Дніпропетровська область).

Пріоритетними для залучення прямих інвестицій в області залишаються підприємства, основним видом економічної діяльності яких є: фінансова діяльність – 1267,2 млн. дол. (61,7 % від загального обсягу інвестицій); операції з нерухомим майном, оренда, інжиніринг та надання послуг підприємцям – 227,2 млн. дол. (11,1 %); виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів – 132,1 млн. дол. (6,4 %); виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції – 82,9 млн. дол. (4,0 %). На підприємствах промисловості зосереджено 19,8 % (406,5 млн. дол.) прямих інвестицій області [1].

У 2009 р. в м. Харкові налічувалось 19 підприємств, які реалізовували 21 інвестиційний проект на території пріоритетного розвитку. Загальний обсяг інвестицій цих підприємств по проектах склав 157,2 млн. дол.. В загальному обсязі інвестицій по проектах іноземні інвестиції складають 30,4 %, українські – 69,6 %. За обсягами надходження та освоєння інвестицій з початку реалізації проектів область знаходиться на п'ятому місці серед регіонів України, які реалізують інвестиційні проекти [2].

Як бачимо, інвестиційні процеси в економіці Харківської області дещо позбавилися, що є позитивним явищем. Для створення привабливого інвестиційного клімату та розвитку інфраструктури інвестиційної діяльності, забезпечення сталого економічного зростання слід вжити таких заходів:

- ✓ активізація інвестиційної діяльності в регіоні шляхом створення додаткових стимулів для залучення інвестицій у пріоритетні галузі економіки; впровадження системи заходів по врегулюванню підприємницької діяльності та лібералізації ділової активності в регіоні;
- ✓ розширення й модернізація транспортної інфраструктури області;
- ✓ стимулювання залучення інвестицій у сфери наукової, науково-технічної та освітньої діяльності;
- ✓ забезпечення не лише підвищення обсягів інвестицій в

економіку, а й їх ефективного використання з точки зору не лише інвесторів, а й суб'єктів економічної діяльності, населення регіону.

Література.

1. Соціально-економічне становище Харківської області за січень-жовтень 2010 року: [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://uprstat.kharkov.net.ua/socekonstan/2010rik.html>

2. Експрес-випуск «Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності Харківської області у 2009 році»: [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://uprstat.kharkov.net.ua>

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Ляшенко Ю.О., студентка,

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Проблема продовольчої безпеки в Україні є досить гострою і тісно пов'язана із кризовим станом економіки, обмеженістю матеріально-технічних і фінансових ресурсів, робочої сили, депопуляції сільського населення та іншими факторами, які впливають на процес забезпечення продовольчої безпеки.

В розвинутих країнах світу продовольча безпека розглядається як важлива умова соціальної і політичної стабільності й економічної незалежності країни. Наприклад, США і Франція має 100 % самозабезпечення продовольством, Україна, на жаль, далеко відстала в цьому відношенні.

На думку українських політиків проблеми продовольчої безпеки в нашій країні не існує, оскільки 93,4 % харчових продуктів, які споживає населення України припадає на долю вітчизняних товаровиробників. До 2000 року співвідношення між вітчизняним та імпортним продовольством складало 50 на 50 %, а критичним вважається перевищення імпортованих товарів у загальній структурі продуктів харчування більше ніж 30 %.

Проведені ж дослідження показують, що рівень споживання майже усіх продуктів в Україні значно нижчий, ніж в розвинутих країнах світу. Рівень споживання м'яса в Україні на 70 % нижчий, ніж в США та Франції і на 65 % - ніж в Німеччині. Нині показники, що